

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
LAWRENCE QUINTANO**

Seduta ta' l-20 ta' Gunju, 2012

Appell Kriminali Numru. 123/2011

**Il-Pulizija
(Spt. Maria Stella Attard)
Vs
Frank Portelli**

Il-Qorti,

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellant Frank Portelli (ID no. 514744M) quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli fil-kwalita` tieghu ta' direttur u/jew segretarji ta' kumpanija u/jew rapprezentanti guridici tas-socjeta` kummercjali "The Golden Shepherd Group Limited", C 14948, b'indirizz registrat St. Philip's Hospital, Santa Venera, Malta, u/jew bhala l-persuna li kont inkarigata mill-istess socjeta` kummercjali sabiex ihallas il-pagi dovuti, naqas li jhallas parti mill-pagi dovuti ghall-perjodu bejn it-13 ta' Dicembru 2009 u l-31 ta' Dicembru 2009 ammontanti ghal €178.40, naqas li jhallas parti mill-pagi ghall-perjodu bejn l-1 ta' Jannar, 2010 u l-31 ta' Jannar, 2010, ammontanti ghal €1,072.83 naqas li

Kopja Informali ta' Sentenza

jhallas mill-pagi ghall-perjodu bejn l-1 ta' Frar, 2010 u t-28 ta' Frar, 2010 ammontanti ghal €1,827.54 naqas li jhallas ghall-perjodu bejn l-1 ta' Marzu, 2010 u l-31 ta' Marzu 2010 ammontanti ghal €1,658.59, naqas li jhallas il-Weekly Allowance ghall-perjodu bejn l-1 ta' Ottubru, 2009 u l-31 ta' Marzu 2010 ammontanti ghal €121, naqas li jhallas il-Bonus Statutorju ghall-perjodu bejn l-1 ta' Jannar, 2010 u l-31 ta' Marzu 2010 ammontanti ghal €67.49 u li b'kollox jammontaw ghal erbat elef, disa` mija hamsa u ghoxrin Ewro u hamsa u tmenin centezmu €4,925.85 li kienu dovuti lill-ex impjegata tas-socjeta` kummercjali hawn fuq imsemmija u cioe` lil Dolores Abela fil-31 ta' Marzu 2010, meta l-impjieg taghha gie terminat.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tal-1 ta' Marzu, 2011, li biha wara li rat l-artikoli 5, 22, 45, 46 u 47(2) tal-Kap. 452 tal-Ligijiet ta' Malta u kif ukoll ir-Regolament 8 u 22 tal-Avviz Legali 247/2003 kif emendat bl-Avviz Legali 427/2007, sabet lill-appellant hati tal-akkuza migjuba fil-konfronti tieghu u b'applikazzjoni tal-artikolu 22 tal-Kap. 446 tal-Ligijiet ta' Malta illiberatu bil-kundizzjoni li ma jikkommettix reat iehor sa zmien tlett (3) xhur u kkundannatu sabiex sa zmien xahar (1) ihallas lil Dolores Abela s-somma ta' erbat elef, erba' mija, tmienja u sittin Ewro u erbgħa u tmenin Ewro centezmi (€4,468.84).

Rat ir-rikors tal-appellant minnu pprezentat fl-10 ta' Marzu, 2011, li bih talab li din il-Qorti jogħgobha tannulla jew tħassar u tirrevoka s-sentenza appellata biex b'hekk tilliberah minn kull imputazzjoni, htija u piena inkluza l-kundanna li jhallas lill-ex impjegata Dolores Abela s-somma ta' erbat elef, erba' mija, tmienja u sittin Ewro u erbgħa w tmenin Ewro centezmi (€4,468.84) jew sussidjarjament, tibdel l-istess sentenza appellata billi tikkundannat lill-appellant iħallas lill-ex-impjegata s-somma ta' elf, tmien mija, erbgħa u ħamsin Ewro u sitta w sittin centezmi (€1,845.66) jew somma verjuri li tirriżulta lil din il-Qorti flok €4,468.84.

Fliet l-atti kollha processwali.

Kopja Informali ta' Sentenza

Semgħet il-provi mill-ġdid.

Semgħet it-trattazzjoni tal-abbli Prosekutur u tal-abbli Difensur.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellant esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat illi l-aggravju tal-appellant huwa s-segwenti u cioe':-

1. Is-somma indikata fit-tahrika mhix dovuta u dan irrizulta bl-aktar mod ampju mill-provi prodotti quddiem l-Ewwel Qorti. Tant hu hekk li l-Ewwel Qorti spiccat biex ikkundannat lill-appellant somma diversa minn dik li għaliha gie akkuzat l-appellant għaliex fuq kollox meta xehdet l-ex impjegata quddiem l-Ewwel Qorti qalet li s-somma li hi qed tippretendi kienet €4,468.84 u mhux €4,925.85 kif qieghed jippretendi d-Dipartiment fit-tahrika. U dan igib anomalija legali mill-aqwa li jwassal għan-nullita` tas-sentenza appellata għaliex filwaqt ili taghti ragun lid-difiza fis-sottomissjoni tagħha li s-somma pretiza fit-tahrika mhix korretta, tant l-Ewwel Qorti ma kenitx konvinta dwar il-prova dwar l-ammonti, l-Ewwel Qorti xorta wahda ikkundannat lill-appellant (ukoll minghajr motivazzjoni espressa) għal somma li għaliha l-anqas ma kien imharrek biex b'hekk issa l-ammonti pretizi fit-tahrika maghduda flimkien l-anqas ma jigu li jikkorrispondu mas-somma li għaliha l-appellant gie kkundannat. Bir-rispett kollu, dan l-Ewwel Qorti ma setghatx tagħmlu u fi kwalunkwe kaz rinfaccjata b'din is-sitwazzjoni, galdarba fis-smiegh tal-provi tal-prosekuzzjoni nfisha rrizulta li s-somma li għaliha l-appellant gie mharrek ma tirrizultax, fin-nuqqas ta' talba għal korrezzjoni tat-tahrika, l-Ewwel Qorti ma kellha ebda alternattiva hlief li tillibera.

2. Li s-somma kif pretiza fit-tahrika mhix dovuta rrizulta wkoll ampjament quddiem l-Ewwel Qorti met jitqies dak li rrizulta quddiem l-Ewwel Qorti li l-ammont pretiz jinkludi dawk l-ammonti li l-appellant huwa legalment obligat li jzomm mill-paga ta' l-ex impjegata biex jingħaddu lill-awtoritajiet koncernati għall-hlas ta' taxxa fuq id-dhul kif ukoll kontribuzzjonijiet tas-sigurta` Nazzjonali. Is-

sentenza appellata tirrendi lill-appellant obligat li jhallas lill-ex impjegata dak li hu hekk tenut li jzomm minghandha kif ukoll ihallas lid-Dipartiment Governattivi dak li ma jkunx zamm minghand l-ex impjegata biex ma jiffaccjax proceduri eżekuttivi minn naha ta' l-ex impjegata u/jew proceduri serjissimi minn naha tad-Dipartiment Governattivi rilevanti talli ma jkunx ivversalhom dawk l-ammonti li huwa legalment tenut li jnaqqas mill-paga, bonus u allowance ta' l-istess ex impjegata. Kontro-sens legali liema bhalu u ma jistax ikun dan huwa dak li trid il-ligi. Hu sottomess li dak li trid il-ligi huwa li l-ex impjegata tithallas dak li hu dovut lilha. Dak li l-appellant huwa legalment tenut li jzomm biex jghaddihom lill-Gvern mhux u qatt ma kienet dovuta lilha. Ghalhekk ma jista` qatt legalment ikun li l-appellant jigi kkundannat li jhallas lill-ex impjegata l-ammonti dovuti lill-Gvern u fl-istess waqt huwa jibqa` legalment responsabbli li jhallas lill-Gvern dak li kellu jirritjeni biex jghaddih lill-Gvern.

3. Bhalikieku is-suespost ma kienx bizzejjed, fis-somma pretiza fit-tahrika u li ghaliha l-appellant gie kkundannat, ma tnaqqasix is-somma ekwivalenti ghal nofs il-paga li kienet tmiss lill-ex impjegata ghaz-zmien ta' l-avviz tat-temm ta' l-impjieg liema avviz qatt ma nghata mill-ex impjegata. Issa dan huwa dritt appertinenti lill-appellant li ukoll jindika li l-ammont pretiz mhux korrett u ma jistax ikun li, f'dawn it-tip ta' proceduri, dak li jkun jigi kkundannat ihallas dak li skont il-ligi mhux dovut.

4. Fid-dawl tas-suespost jirrizulta li l-appellant ghamel dak li kellu jaghamel u mar oltre biex jigi mehlus mill-Ewwel Qorti. Bir-rispett kollu dovut, fi procediment ta'dan it-tip, kull ma ghandu jipprova l-appellant huwa li l-ammont pretiz mill-prosekuzzjoni mhux dovut. Jinkombi fuq il-prosekuzzjoni l-oneru li tipprova l-ammont pretiz ghal kundanna tal-Qorti ghab-bazi ta' dik il-pretensjoni. Dan, il-prosekuzzjoni naqset li taghmlu u, fid-dawl tat-tahwid li rrizulta dwar il-prova ta' l-ammonti, legalment l-Ewwel Qorti ma setghetx issib lill-appellant hati u taqbad u tghaddi ghal-kundanna tieghu li jhallas is-somma ta' €4, 468.84 lill-ex impjegata meta l-anqas ma din kienet is-somma globali li ghaliha gie imharrek kif ukoll l-anqas ma

tikkorrispondi din is-somma globali ma' l-ammonti pretizi fl-istess taħrika.

5. L-appellant isostni li legalment din hija l-posizzjoni korretta li meta f'kawzi bhal dawn jirrizulta li l-ammont pretiz mhux dovut jew mhux korrett, il-Qorti ma ghandha ebda alternattiva hlief li tillibera ghas-semplici raguni li l-akkuza tigi li ma tirrizultax. Izda jekk din il-Qorti jidhrilha li Qorti, f'dawn it-tip ta' kawzi, tista` titlaq mill-ammonti indikati fit-tahrika, sussidjarjament u minghajr pregudizzju, huwa sottomess li f'dan il-kaz ghandu jittiehed kont mhux biss tat-tnaqqis kollu obligat u anki misthoqq skont il-ligi, izda anke zbalji u diskrepanzi tad-Dipartiment fil-pretensjoni tagħha. Minn verifiki magħmula mill-appellant jirrizulta li lill-ex impjegata s-somma gross dovuta mhix ta' €4,925.85 jew ta' €4,468.84 izda €4,604.95. Meta minn dawn il-€4,604.95 jitnaqqsu €2,2027.46 għal avviz ta' temm ta' impjeg li ma nghatax, €295 għat-taxxa fuq id-dhul u €427 għall-kontribuzzjonijiet tas-sigurta` nazzjonali, s-somma ta' €1,854.66 hija dik is-somma li tibqa` dovuta lill-ex impjegata (Dokument "A").

Ikkonsidrat

Li mix-xhieda jirrizulta li x-xhud Dolores Abela qed tippretendi ħlas ta' €4468.64 gross u mhux €4935.85 kif hemm indikat fiċ-ċitazzjoni. (fol 1) Dina qalet li għal dak li huwa ħlas għax-xahar ta' Jannar hija kienet irċeviet nofs il-paga u skont il-payslip li kienet ingħatat jidher li hi kienet ħallset il-kontribuzzjoni tas-Sigurta' Nazzjonali u t-taxxa fuq l-income għax-xahar kollu. Hija kienet telqet mix-xogħol fl-Isptar minħabba li ma setgħetx tibqa' taħdem bla ma titħallas. Bħala impjegati full time ma setax l-appellant inaqqsilhom mill-paga u din il-paga kellha tkun għal ġimgħa ta' 40 siegħa.

Xehed is-Sur Mario Gatt li qal li kienu għamli t-talba skont il-claims li kienu tawhom. Huma jieħdu l-paga bażika, il-bonus u jaraw hemmx vacation leave dovut. Huwa xehed ukoll li l-Kap 452 jawtorizza lill-prinċipal li jnaqqas dak li huwa dovut f'taxxa u kontribuzzjoni tas-sigurta' nazzjonali. Id-Dipartiment m'għandux l-għodda li għandu min

iħaddem dwar kemm għandu jitnaqqas bħala taxxa u bħala kontribuzzjoni għas-Sigurta' Nazzjonali.

Xehed l-appellant Dr Frank Portelli li spjega d-diffikultajiet li sab ruħu fihom l-Isptar. Huwa qal li ħadd mill-impjegati ma qallu li kien ser jirriżenja iżda dawn kienu abbandunaw lill-pazjenti. Imbaħgad spjega dwar l-arranġament li kellhom biex jithallsu taxxi u l-kontribuzzjoni tas-sigurta' soċjali tal-impjegati. Skont is-sistema li kienu jħaddmu, huma setgħu jkunu jafu jekk l-impjegata kinitx jew le fl-Isptar. L-Isptar kien lest li jħallas dawk is-somom li ħaqqhom malli l-Isptar ikolu l-flus f'idejh. Skont hwa Doris Abela għandha tiegħu €1854.66 wara li jitnaqqsu t-taxxa, l-ammont dovut għall-pagament tal-kontribuzzjoni tas-Sigurta' Nazzjonali u l-ammont dovut minnha bħala notice money.

Fil-kontro-eżami Dr.Frank Portelli ma setax iwieġeb għad-domanda jekk fl-1 t'April l-isptar kienx miftuħ jew le minħabba li kienu qed jaħdmu on a three day week. Huwa baqa' jinsisti li l-impjegati involuti f'din il-proċedura u f'żewġ proċeduri oħrajn, qabdu u telqu 'l barra.

Ikkonsidrat

Fl-ewwel paragrafu tal-aggravju l-appellant jissottometti li l-Ewwel Qorti kkundannat ħlas ta' paga anqas minn dak indikat fiċ-ċitazzjoni, allura s-sentenza hija nulla. Bir-rispett kollu l-Qorti mhix tilqa' din il-parti tal-aggravju għaliex iċ-ċitazzjoni hija biss 'avviso a comparire' u jkun biżżejjed li min ikun ċitat biex jidher ikun jaf bejn wieħed fuqhiex. Miċ-ċitazzjoni jirriżulta ċar li din kienet dwar nuqqas ta' ħals ta' pagi u mhux dwar xi ħaġa oħra totalment differenti. Għalhekk il-Qorti **qed tiċhad** din il-parti tal-aggravju.

Fit-tieni paragrafu tal-istess aggravju, l-appellant jissottometti li huwa tenut li jħallas it-taxxa u l-ammont ta' kontribuzzjoni tas-sigurta' nazzjonali dovut mill-impjegat. Skont l-artikolu 15 tal-Kap 452, ma jista' jsir ebda tnaqqis mill-paga ħlief dak permess skont l-istess Kap jew xi tnaqqis rikjest minn xi Liġi oħra. Id-dipartiment joħroġ it-talba fuq il-gross amount due għax id-dipartiment ma

jkollux il-mezzi biex ikun jaf l-impjegat x'dovut iħallas. Il-Qorti **qed tilqa' din il-parti tal-aggravju** u fisd-decide ser tindika x'għandu jsir mill-appellant.

Fit-tielet paragrafu, l-appellant jgħid li għandha titnaqqas is-somma dovuta mill-impjegata bħala notice money. Il-Qorti qed tiċċad din il-parti tal-aggravju għaliex jidher li m'hemmx qbil bejn l-impjegata u l-Isptar jekk kienx hemm raġuni ġustifikata jew le. Min-naħa tal-Isptar qed jingħad li l-impjegata qabdet u telqet 'il barra. Min-naħa l-oħra l-impjegata qed tgħid li hija ma kinitx qed titħallas għalkemm kienet qed tirrapporta għax-xogħol. Barra dan il-Prosekuzzjoni ssottomettiet li ma kienx qed isir ħlas kull erba' ġimgħat kif titlob il-Liġi.

Skont l-artikolu 36 (14) tal-Kap 452, tista' ma tingħatax raġuni jekk hemm raġuni tajba u suffiċjenti f'każ ta' tkeċċija mill-impieg jew abbandun tas-servizz. Issa f'dan il-każ m'hemmx il-kunsens tal-impjegata biex isir dan it-tnaqqis u m'hemmx ebda deċiżjoni finali dwar hux dovut l-ammont. L-artikolu 1197 tal-Kap 16 (il-Kodiċi Ċivili) jiddisponi kif ġej:

'(1) It-tpaċija ssir biss bejn żewġt idjun li jkollhom it-tnejn bħala oġġett somma ta' flus, jew kwantità determinata ta' ħwejjeġ funġibbli tal-istess speċi, u li jkunu t-tnejn likwidi u li jistgħu jintalbu.

(2) Id-dejn hu likwidu meta hu ċert ukoll f'dik li hija kwantità.'

F'dan il-każ l-ammont la huwa likwidat u lanqas hemm ċertezza dwar **jekk l-ammont hux dovut jew le. (Ara: Marianna Spiteri et vs Joseph Vella 3 ta' Mejju 1993. Imħallef Alberto Magri).**

Fl-aħħarnett, il-mod kif hu redatt l-artikolu 13(1) tal-Kap 452, fin-nuqqas ta' kunsens tal-impjegat jew jekk ma kienx hemm xi arrangament bejn l-Isptar u xi Trade Union, tali tnaqqis għall-allegat notice ma jistax isir.

L-artikolu 45(2) tal-Kap 452 jagħti setgħa lill-Qorti u jorbotha li tordna l-ħlasijiet ta' paga iżda ma jgħid

xejn dwar tnaqqis minħabba in-notice money. U dan wieħed jifhmu fid-dawl ta' dak li jipprovdi l-artikolu 45(2)(d) – jiġifieri ftit aktar 'il fuq.

Għalhekk l-appellant ma jistax inaqqas bħala tpaċija jew kompensazzjoni dak li hu qed jippretendi bħala notice money. **Il-Qorti għalhekk qed tiċhad din il-parti tal-aggravju.**

Fir-raba' paragrafu tal-istess aggravju, l-appellant jissottometti li l-Prosekuzzjoni naqset milli ttipprova l-ammont dovut. Il-Qorti **qed tiċhad** din il-parti tal-aggravju għaliex il-Prosekuzzjoni filfatt għamlet il-prova mistennija minnha skont il-Liġi.

Fil-ħames paragrafu, l-appellant jirrepeti l-istess argument tal-ewwel paragrafu tal-aggravju u jaħdem l-ammont finali skont il-fehma tiegħu. Il-Qorti **qed tiċhad** din il-parti tal-aggravju. L-ewwelnett it-total tal-ammonti kif jidhru fiċ-ċitazzjoni huwa korrett. Ukoll kieku dna ma kienx korrett ma jgib ebda liberatorju. U finalment, fix-xhieda tagħha l-impjegata talbet €4468.84 gross. Għalhekk għandha tittiehed din il-figura bħal bażi.

Finalment, l-appellant jissottometti li l-azzjoni tal-lum hija waħda kriminali. Dan huwa veru iżda l-liġi tawtorizza lill-Qorti li tagħti l-kumpens mitlub kif jidher mill-artikolu 45 tal-istess Kap:

'il-qorti għandha, fuq it-talba tal-prosekuzzjoni, minbarra li tagħti l-piena stabbilita bis-subartikoli ta' qabel ta' dan l-artikolu, tordna lill-ħati, wara l-prova ta' l-ammont, li jirrifondi jew ihallas lill-impjegat jew lill-impjegati li jkunu, jew lill-apprendista jew lill-apprendisti li jkunu, skond il-każ, l-imsemmi ammont dovut minnu u, fil-każ ta' vaganzi bi ħlas li ma jingħatawx, somma daqs il-ħlas dwarhom, u kull ordni bhal dak tal-qorti ghandu jkun ta' l-istess forza u effett u jkun esegwibbli bl-istess mod daqslikieku jkun ingħata f'kawża ċivili bejn l-impjegat jew l-impjegati li jkunu jew l-apprendista jew l-apprendisti li jkunu, skont il-każ, u l-prinċipal:

Iżda ebda ħaġa f'dan is-subartikolu ma tnaqqas minn xi jedd ta' l-impjegat jew l-apprendista, skond il-każ, li jiġbor b'xi mezzi oħra kull ammont li hu jkollu jieħu.'

Konklużjoni

Għalhekk il-Qorti qed tilqa' biss is-sottomissjoni li hemm fit-tieni paragrafu biss u qed tiċhad is-sottomissjonijiet l-oħra kollha li jagħmlu parti mill-aggravju u qed tirrifirma s-sentenza mogħtija fl-ismijiet 'Il-Pulizija vs Frank Portelli' fl-1 ta' Marzu 2011' billi waqt li qed tikkonfermha fejn sabet lill-appellant ħati li naqas li jhallas l-ammont dovut bħala paga, bonus u weekly allowance lil Dolores Abela u fejn illiberatu bil-kundizzjoni li ma jagħmel ebda reat ieħor fi żmien tliet xhur skont l-artikolu 22 tal-Kap 446 u qed tirrevokha u tħassarha fejn ikkundannatu jhallas €4468.84 u minflok qed tikkundannah iħallas l-istess somma msemmija fi żmien xahar mil-lum biss minnha għandhom jitnaqqsu t-taxxa u l-kontribuzzjoni tas-sigurta' nazzjonali dovuti mill-impjegata li għandha tingħata d-dettalji kollha dwar dan it-tnaqqis.

Il-Qorti tordna li kopja ta' din is-sentenza għandha tintbagħat lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----